

Raadsvoorstel en -besluit

2023-0064165

Ronald de Meij

Afdeling: Staf

19/05/23

Brief Zienswijze concept begroting 2024

DGJ.docx

Zienswijze begroting 2024 e.a. Dienst Gezondheid en Jeugd

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor op grond van artikel 147 lid 2 gemeentewet te besluiten:

1. bijgevoegde zienswijze over de concept begroting 2024 en de herziene begroting 2023 van Dienst Gezondheid en Jeugd in te dienen;
2. kennis te nemen van de concept jaarstukken 2022 van Dienst Gezondheid en Jeugd.

De secretaris,

De burgemeester,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting

Inleiding

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd (verder GR DGJ) heeft op 13 april 2023 de concept begroting 2024 samen met een herziene begroting 2023 aangeboden met de uitnodiging hierop uw zienswijze te geven voor 19 juni 2023. De concept begroting 2024 is de eerste begroting waarin de voormalige organisatieonderdelen Dienst Gezondheid & Jeugd (DGJ) en Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) zijn geïntegreerd. Onderdeel SOJ is opgenomen in hoofdstuk 1.2.

Hierna volgt een toelichting op de aangeboden stukken. Voor de inhoud van de zienswijze verwijzen we u naar de bijgevoegde concept brief aan het dagelijks bestuur.

Beoogd effect

Op grond van de wet op de gemeenschappelijke regelingen (Wgr) krijgt u de gelegenheid uw wensen en bedenkingen te geven op de concept begroting 2024 en de herziene begroting 2023. De concept jaarstukken 2022 worden op grond van deze wet ter kennisname aangeboden.

Argumenten

1.1 Wij willen een realistische begroting voor gemeente Zwijndrecht bij het onderdeel SOJ

De financiële raming van de jeugdhulpuitgaven 2024-2025 is gebaseerd op de prognose van de kosten per gemeente voor het jaar 2023. Deze verwachte uitgaven zijn geïndexeerd naar het prijsniveau 2024. Vanuit het oogpunt van evenwichtig begrotingsbeleid is er voor gekozen zowel geen groei als geen besparingen op te nemen. Net als vorig jaar worden gemeenten via hun zienswijze in de gelegenheid gesteld aan te geven of zij de opgenomen ramingen realistisch achten.

Bij de concept begroting 2023 heeft u gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Er is een taakstelling opgenomen van 50% van de kosten van de Top 10 duurste cliënten voor een bedrag van € 1,35 mln (prijspeil 2023). Op basis van de realisatie van de Top 10 over het jaar 2022 - € 2,2 miljoen - en de beëindiging van de jeugdhulp aan twee cliënten uit de Top 10 waaronder nummer 1 ad € 438.000, hebben we inmiddels de helft van de taakstelling gerealiseerd.

Eén van de instrumenten voor het beïnvloeden van het verloop van het jeugdhulpgebruik is het sturen op de toegang tot de jeugdhulp. Daarom hebben we in nauwe samenwerking met het Vivera Sociaal Wijkteam geïnvesteerd in werkwijzen om de duurste en inhoudelijk meest complexe casuïstiek vooraf, tijdens en achteraf te monitoren. Dit gebeurt ook bij het inzichtelijk maken van afwijkingen van het normenkader door zorgaanbieder. Door periodiek deze casuïstiek te bespreken verwachten we meer kostenbewustwording te creëren bij zowel zorgaanbieders, professionals in de toegang als verwijzers. Gezien het resultaat tot heden van de realisatie van de Top 10 en de maatregelen die genomen zijn om te sturen op het gebruik stellen wij voor ook de begroting 2024 voor Zwijndrecht te verlagen met € 700.000 (restant taakstelling 2023 op prijspeil 2024 - 50% van € 1,4 miljoen). Dit bedrag nemen wij op in de risicoparagraaf van onze begroting.

Voor een toelichting op de financiële consequenties van de concept begroting 2024 en de herziene begroting 2023 voor onze begroting verwijzen wij u naar de paragraaf Financiën.

1.2 De extra bijdrage voor Veilig Thuis moet gebaseerd zijn op een plan van aanpak

Voor Veilig Thuis wordt een extra inwonerbijdrage gevraagd in verband met de autonome groei van het aantal meldingen. Deze bijdrage is voor het uitbreiden van de ondersteunende functie van het uitvoeringsproces. De hiermee gepaard gaande lasten bedragen € 100.000. Aangezien Veilig Thuis voor een deel wordt gefinancierd middels een subsidie van centrumgemeenten, wordt een deel van de kosten verlegd naar de centrumgemeenten (€ 17.600). Dit betekent dat om een structurele bijstelling van de inwonerbijdrage van € 82.400 wordt gevraagd. In 2023 wordt een verbeterplan opgesteld voor

de overdrachten van veiligheidsdossiers tussen Veilig Thuis en de lokale teams. In 2023 heeft Veilig Thuis de beschikking gehad over 3,67 fte extra capaciteit voor de overdrachten aan het lokale veld. Afhankelijk van het resultaat op het verbeterplan voor deze overdrachten, wordt deze tijdelijke, extra inzet in de loop van 2024 afgebouwd.

Al in de zienswijze over de begrotingswijziging 2022 en 2023 heeft u aangegeven zich niet te kunnen vinden in formatie-uitbreiding en in te willen zetten op afbouw van de formatie middels een plan van aanpak. We vinden het positief dat Veilig Thuis momenteel een grondige analyse uitvoert van het op- en afschalen van casuïstiek naar de lokale teams en daarbij de lokale situaties in de regio in beeld brengt. De bedoeling van deze analyse is in beeld te brengen wat Veilig Thuis doet en welke afstemming met lokale teams plaats vindt om te zorgen dat het lokale veld in alle gemeenten in staat is om casuïstiek van Veilig Thuis over te nemen. Het plan van aanpak met die analyse is echter nog niet steeds gereed. Dit heeft ook een relatie met de hoeveelheid meldingen die Veilig Thuis ontvangt en zelf kan verwerken. We willen dit plan afwachten en op basis daarvan een keuze maken voor eventuele formatie uitbreiding en verhoging van de inwonerbijdrage. Daarom stemmen we op dit moment niet in met de bijstelling, vooral niet omdat deze structureel van aard is.

1.3 Meldpunt Zorg en Overlast vraagt om een andere aanpak en maatwerkoplossingen.

Voor de jaren 2023 en 2024 is voor 1fte procesregisseur (circa € 122.500) extra inwonerbijdrage in de begroting opgenomen. Om afbouw van dit bedrag na 2024 mogelijk te maken is afgesproken dat met de deelnemende gemeenten een plan van aanpak wordt opgesteld. Het plan van aanpak moet zich richten op verbetering van de samenwerking, een adequate gezamenlijke aanpak van complexe casuïstiek en het terugdringen van de recidive meldingen. Afhankelijk van de gemaakte keuzes in het plan wat gezamenlijk met gemeenten wordt opgesteld zal nadere afbouw van deze middelen plaatsvinden. Aangezien het plan nog moet worden opgesteld, zijn de middelen nog onderdeel van de meerjarenbegroting.

Voor de gemeente Zwijndrecht geldt dat het meldpunt belast is met het aannemen en triageren van meldingen. De uitvoering van OGGZ taken (procesregie of -coördinatie van zorg) is een taak die elders binnen de DGJ ligt, dus niet bij het meldpunt. Dit wordt bekostigd via een subsidie. In de gemeente Zwijndrecht is deze subsidie de afgelopen jaren afgebouwd en de taak belegd bij het Sociaal Wijkteam. Dit betekent dat wij betalen voor een taak die wij niet bij DGJ afnemen.

Uit de verantwoording van 2022 blijkt dat in 2022 het totaal aantal zorgmeldingen bij het meldpunt Zorg & Overlast afnam, maar het aandeel meldingen rondom personen die reeds bekend zijn toenam. In 2021 nam het aandeel recidive meldingen ook al toe. Gemeente Zwijndrecht ziet het belang om te transformeren naar een andere manier van (samen)werken om het hoofd te kunnen bieden aan de toegenomen complexiteit en aantal recidive meldingen. Daarin zien we graag dat DG&J nadrukkelijk de verbinding legt met ons lokaal veld.

1.4. De indexatie in de herziene begroting 2023 zet de gemeentelijke begroting (nog meer) onder druk

De begroting voor het jaar 2023 is in het eerste kwartaal van 2022 opgesteld. De indexatie die daarbij is toegepast, is conform regionale afspraken, gebaseerd op de septembercirculaire 2022 en bedraagt voor lonen 2% en voor materiele lasten 1,5%. Sindsdien is de inflatie aanzienlijk toegenomen. Dit is terug te zien in de nieuwe CAO die onlangs is afgesloten. Hierdoor is een herziening van de begroting 2023 noodzakelijk. Deze herziening resulteert in een bijstelling van de gehanteerde percentages, waarbij voor lonen nu een indexatie van 8% (cao kent een nivellerend effect, gemiddeld 8% voor DGJ) is gehanteerd en voor materiele lasten 5,9%. Als gevolg van deze bijstelling wordt een aanvullende inwonerbijdrage van € 1.627.378 gevraagd voor het onderdeel DGJ.

In de contracten met de zorgaanbieders voor Jeugdhulp zijn afspraken gemaakt over de toe te passen indexering. Deze loopt uiteen van 6,7% tot maximaal 13,4% voor pleegouders. Het gros van de ophoging van jeugdhulp zit op het "lagere" percentage van 6,7%. De prognose 2023 is tevens aangepast op het aantal jeugdigen in zorg begin 2023. Rekening houdend met beide invloeden wordt een bijstelling van de begroting voor Jeugdhulpuitgaven voorgesteld van € 4.784.480.

Wij stellen voor, gezien de situatie dat niet aan de prijsstijgingen te ontkomen is, in te stemmen met deze extra bijdragen. We doen daarbij wel een oproep voor een gezamenlijke lobby, waarbij we de landelijke overheid oproepen tot extra compensatie voor de hoge indexatie vanuit de Rijksmiddelen.

Als gemeenten doen wij hard ons best om de nodige ondersteuning binnen de beschikbare budgetten uit te voeren, maar door de hoge indexering staat de betaalbaarheid enorm onder druk.

1.5 De indexatie van 4,7% voor Jong JGZ is redelijk

Daarnaast wordt gevraagd om een structurele aanvullende inwonerbijdrage van € 443.000 voor de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg. De uitvoering hiervan vindt plaats door Jong JGZ. Jong JGZ heeft verzocht om een bijdrage van 4,7% van de opdrachtsom. Voor de begroting van de DGJ 2023 was conform de indexeringsrichtlijnen uit de overeenkomst namelijk rekening gehouden met een lager aantal jeugdigen en een indexatie van 1,875%.

Jong JGZ is een belangrijke partner als het gaat om preventie. Ze voeren in opdracht van de gemeente Zwijndrecht ook een aantal andere trajecten uit (lees: voorzorg, NNZ, opvoedondersteuning). Het is belangrijk dat zij hun werk kunnen voortzetten. JGZ is in onze regio krap begroot ten opzichte van andere regio's. Ons advies is daarom ook om akkoord te gaan met de indexatie.

2.1 De jaarrekening wordt ter kennis name aangeboden

De jaarstukken 2021 van de GR Dienst Gezondheid & Jeugd wordt hieronder per onderdeel Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J), Regionale Ambulancevoorziening en Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) toegelicht.

Dienst Gezondheid & Jeugd

Op 27 februari 2020 werd de eerste COVID-19 besmetting in Nederland vastgesteld en sinds die tijd is het voor DGJ een rollercoaster geweest. Sinds het voorjaar 2022 is de pandemie steeds beter onder controle en is stapsgewijs afgeschaald. In deze periode zijn ondanks de lastige omstandigheden veel prestaties volgens afspraak geleverd. In de jaarstukken kunt u per programma de geleverde prestaties teruglezen. Jaarrekeningresultaat 2022 Het nadelig resultaat over 2022 bedraagt € 8.200. Voorgesteld wordt om dit bedrag ten laste van de algemene reserve te brengen. De algemene reserve bedraagt op dit moment € 500.000.

Regionale Ambulancevoorziening

Evenals in de jaren 2020, 2021 en 2022 zijn in de begroting en realisatie van de RAV alleen nog de personele lasten opgenomen van het ambulancepersoneel dat in dienst is van de DGJ. Deze lasten zijn volledig doorgezet naar de CAZ-ZHZ waardoor er geen resultaat is in 2022.

Serviceorganisatie Jeugd

2022 stond in het teken van de implementatie van de nieuwe inkoop en de doorontwikkeling ervan samen met gemeenten en aanbieders. Daarnaast was de versnelde afbouw van de JeugdzorgPlus een belangrijk thema waar samen met de andere regio's in de provincie en de betrokken aanbieders is opgetrokken. Verder was de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel een belangrijk project en heeft de Serviceorganisatie, na aanbesteding, een nieuwe backoffice applicatie geïmplementeerd. In het jaarverslag is een volledige weergave opgenomen van alle activiteiten en projecten in 2022.

De realisatie 2022, gebaseerd op de voorlopige productieverantwoordingen van zorgaanbieders, is € 3,8 mln. (2,8%) lager dan hetgeen was voorzien bij de 2e bestuursrapportage 2022. In de afgelopen jaren was steeds sprake van groei van de jeugdhulpuitgaven. Hierbij moet wel worden aangetekend, dat per individuele gemeenten voor- en nadelen zijn ten opzichte van de 2e bestuursrapportage 2022. Voor Zwijndrecht zijn de kosten € 220.000 hoger dan de 2e bestuursrapportage 2022.

Kantttekeningen

Niet van toepassing

Extern draagvlak

Niet van toepassing

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Aanpak/uitvoering/evaluatie

De zienswijzen worden meegenomen in de besluitvorming door het Algemeen Bestuur.

Communicatie/publicatie/participatie

Niet van toepassing

Personeel/organisatie/SCD

Niet van toepassing

Financiën

Service organisatie Jeugd begroting 2024

De kosten stijgen ten opzichte van onze begroting met € 4,2 mln. Door de verlaging van de begroting 'Top 10 Cliënten' met € 700.000 en het doorlopen van de taakstelling van het Rijk in het kader van de Hervormingsagenda wordt de raming € 3 miljoen hoger. Door inzet bij de kadernota op de diverse sporen willen we het tekort op de begroting DGJ, onderdeel Jeugd terugbrengen tot € 0,5 mln.

Service organisatie Jeugd begroting 2023

Ook over 2023 zijn de kosten voor jeugdhulp gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de gestegen prijzen en groei in de klantaantallen. In de begeleidende brief staat dat het aantal cliënten daalt. Dat klopt regionaal gezien, maar lokaal is sprake van grote onderlinge verschillen. Op grond van het woonplaatsbeginsel zijn in 2022 veel jeugdigen overgedragen aan gemeente Zwijndrecht die nog niet opgenomen zijn in de raming van de vorig jaar vastgestelde begroting 2023. Rekening houdend met een resterende taakstelling van € 700.000 op de 'Top 10 duurste cliënten' stijgen de kosten voor jeugdhulp over 2023 met € 2,3 miljoen. Dit is verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2023.

Dienst gezondheid en Jeugd - herziening begroting 2023

In totaal, inclusief de indexatie voor Jong JGZ - zie argument 1.4 & 1.5 - stijgt de bijdrage voor gemeente Zwijndrecht met € 225.600. De extra bijdrage is verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2023. De gevraagde extra bijdrage voor Veilig Thuis, voor Zwijndrecht € 8.700 is nog niet meegenomen. Als het Algemeen Bestuur instemt met de begroting inclusief deze extra bijdrage, verwerken wij deze alsnog in de begroting 2024.

Dienst gezondheid en Jeugd - concept begroting 2024

De herziene begroting 2023 is als uitgangspunt gehanteerd voor de begroting 2024. Vervolgens is de begroting 2024 geïndexeerd volgens de kaders die hier regionaal over zijn afgesproken. De totale financiële omvang van de indexatie voor gemeenten en daarmee voorgestelde ophoging van de inwonerbijdrage, bedraagt circa € 1,1 miljoen. Dit betekent voor Zwijndrecht een stijging van € 111.000. Dit is verwerkt in de kadernota 2024.